

Moja wyspa moje Państwo – La mia isola, il mio paese

Emilia Rutkowska

Scenariusz interdyscyplinarnego projektu edukacyjnego do języka włoskiego dla III etapu edukacyjnego – liceum ogólnokształcące i technikum

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Beata Luc
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

1. Temat projektu

Moja wyspa moje Państwo – La mia isola, il mio paese.

2. Osoby prowadzące projekt

2.1. Koordynator projektu

Nauczyciel języka włoskiego.

2.2. Pozostali

Nauczyciel języka polskiego, informatyki, wiedzy o społeczeństwie, matematyki, podstaw przedsiębiorczości.

3. Ramy czasowe

3.1. Początek projektu

Połowa września.

3.2. Zakończenie projektu

Połowa listopada.

4. Cele projektu

Niniejszy scenariusz stanowi uzupełnienie programu nauczania języka włoskiego dla III etapu edukacyjnego *L'italiano con piacere*. Praca metodą projektu zaproponowana w niniejszym scenariuszu umożliwi realizację celów w zakresie kompetencji kluczowych oraz celów zawartych w podstawie programowej.

4.1. Cele ogólne

- nabycie oraz rozwijanie umiejętności używania oraz tworzenia prostych komunikatów w języku włoskim,
- umiejętność tworzenia i rozumienia komunikatów dotyczących tematów związanych ze społecznością, historią, ekonomią i polityką,
- kształcenie postawy otwartości wobec świata i kultury,
- stawianie pytań, hipotez, proponowanie odpowiedzi,
- rozwijanie umiejętności matematycznych oraz logicznego myślenia,
- wykorzystywanie informacji z różnych źródeł,
- rozwijanie umiejętności twórczego myślenia,
- rozwijanie umiejętności kreatywnego myślenia,
- rozwijanie umiejętności pracy w zespole oraz współodpowiedzialności za zadania,
- wzbudzenie motywacji uczniów do uczenia się języka obcego,
- umiejętność posługiwania się technologiami.

4.2. Cele szczegółowe

Cele szczegółowe projektu interdyscyplinarnego proponuje się podzielić na: kształcące i wychowawcze.

4.2.1. Cele kształcące

Biorąc udział w projekcie interdyscyplinarnym uczeń:

- wykorzystuje różne źródła informacji,

- potrafi poprawnie posługiwać się informacją i ją przetwarzać,
- potrafi samodzielnie lub we współpracy poszukiwać rozwiązań problemów,
- tworzy własne propozycje zgodnie z podaną tematyką,
- wykazuje się aktywną postawą w działaniu,
- stosuje współczesne technologie w prezentacji rozwiązań,
- wykorzystuje umiejętności matematyczne i przyrodnicze w rozwiązywaniu problemów,
- wykazuje zainteresowanie kulturą i tradycjami różnych krajów europejskich,
- podejmuje próby zarządzania projektem,
- myśli krytycznie i konstruktywnie,
- poznaje dziedzictwo kulturowe innych krajów,
- wyraża i rozwija własne pomysły.

4.2.2. Cele wychowawcze

Uczeń dzięki udziałowi w projekcie rozwinię także kompetencje kluczowe oraz uniwersalne. Uczeń:

- rozwija umiejętności językowe,
- potrafi wyrażać swoją opinię, uzasadniać własne zdanie, dyskutować,
- kształtuje umiejętność pracy w zespole, rozwiązywania trudnych sytuacji, wypracowywania kompromisu,
- bierze odpowiedzialność za własną pracę,
- dzieli się swoją wiedzą z rówieśnikami,
- rozwija umiejętność logicznego myślenia poprzez dedukowanie, rozwiązywanie problemów, obliczanie wartości,
- rozwija twórcze myślenie.

4.2.3. Cele szczegółowe dla uczniów

- uczy się pozyskiwać, systematyzować i przetwarzać wiedzę z różnych źródeł w sposób etyczny,
- wykorzystujemy różne programy i aplikacje komputerowe,
- poznajemy i stosujemy w języku włoskim słownictwo związane historią, ekonomią i funkcjonowaniem państwa,
- znamy podstawowe informacje dotyczące funkcjonowania państwa, jego ustroju i przepisów.

Cele wychowawcze

- uczy się pracować w grupie, dochodzić do kompromisu, rozwiązywać problemy,
- dzielimy się zdobytą wiedzą z innymi uczniami,
- potrafimy wziąć odpowiedzialność za własną pracę oraz współodpowiedzialność za pracę całego zespołu,
- potrafimy ocenić zarówno własne działania i prace, jak i działania innych osób.

5. Treści kształcenia

Projekt interdyscyplinarny **Moja wyspa moje państwo** łączy język włoski z nauczaniem języka polskiego, informatyki, wiedzy o społeczeństwie, podstaw przedsiębiorczości. Tematyka projektu oraz język włoski stają się wspólnym mianownikiem łączącym istotne

dla młodego człowieka elementy, jakimi są umiejętność rozumienia funkcjonowania państwa, co przygotowuje ucznia do pełnienia roli obywatela i sprawnego funkcjonowania w społeczeństwie.

5.1. Język włoski

Język włoski w myśl ujęcia holistycznego i podejścia komunikacyjnego stanie się narzędziem do porozumiewania się oraz wyrażania własnych opinii i preferencji w obszarze życia prywatnego, jakie prowadzą obywatele, ich pracy oraz pełnionych funkcji w państwie. Uczeń będzie potrafił swobodnie podejmować tematy dotyczące struktur państwowych, społeczeństwa, wartości i stylu życia obywateli. Podejmowane zagadnienia odnoszą się do treści nauczania zgodnych z podstawą programową: państwo i społeczeństwo (np. wydarzenia i zjawiska społeczne, urzędy, organizacje społeczne i międzynarodowe, problemy współczesnego świata) a także kultura (tradycje, zwyczaje), zakupy i usługi (środki płatnicze), praca, edukacja, człowiek, miejsce zamieszkania.

5.2. Język polski

Język polski stanowi integralną część projektu – uczniowie dzięki wybranym omawianym dziełom literatury kształtują postawę patriotyczną, doskonałą zarówno umiejętność analizy i interpretacji tekstu, jego świadomego oraz krytycznego odbioru, jak i rozpoznawania w nim odniesień do wydarzeń historycznych. Uczniowie podejmują próby własnej twórczości literackiej (napisanie hymnu) oraz dyskutują. Temat projektu sprzyja też rozwijaniu zdolności rozpoznawania postaw służących budowaniu wspólnoty zarówno państwowej, społecznej, jak i narodowej.

Nauczanie w duchu podejścia holistycznego i humanistycznego umożliwia uczniowi spojrzenie na proces uczenia się z szerszej perspektywy, wzmacniając tym samym motywację do nauki.

5.3. Informatyka

Uczniowie nauczą się wykorzystywać wiedzę teoretyczną w sposób praktyczny. Nauka obsługi aplikacji i programów komputerowych zostanie podporządkowana celom realizacji projektu. Uczniowie zgodnie z założeniami konektywizmu będą pozyskiwać i przetwarzać informacje oraz wyciągać z nich wnioski. Stworzą dokumenty dla ich nowego państwa (np. hymn), opracują prospekt, mapę oraz wykonają projekt flagi. Powyższe działania ściśle związane są z rozwijaniem i pogłębianiem umiejętności bezpiecznego pozyskiwania i przetwarzania informacji oraz korzystania z TIK (technologii informacyjno-komunikacyjnej).

5.4. Wiedza o społeczeństwie

Praca metodą projektu pozwala uczniom na zdobywanie wiedzy i kompetencji w sposób zintegrowany z innymi dziedzinami nauki. Zastosowanie metod aktywizujących wzbudza w uczniach ciekawość poznawczą oraz ukazuje praktyczne zastosowanie wiadomości z zakresu wiedzy o społeczeństwie. Zgodnie z podstawą programową uczniowie poznają pojęcia dotyczące struktury i funkcjonowania państwa w oparciu o różne ustroje. Będą potrafili dyskutować o poznanych zagadnieniach, wyrażać własne opinie i dzielić się spostrzeżeniami w języku polskim i włoskim. Podjęty temat sprzyja kształtowaniu

postawy obywatelskiej, daje możliwość przyjrzenia się problemom społeczno-politycznym, a następnie zdiagnozowania ich rozwiązań. Uczestnik projektu potrafi nauczyć się też opisywać role społeczne.

5.5. Matematyka

Matematyka staje się narzędziem do realizacji celów projektu interdyscyplinarnego. Uczniowie nabywają umiejętność poszukiwania rozwiązań postawionych przed nimi problemów. Rozwijają sprawność twórczego i logicznego myślenia. Ukazanie im powiązań i bezpośrednich korzyści z nauki matematyki wzbudzi w nich motywację oraz być może zainspiruje do dalszych poszukiwań i praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy. Planowanie i obliczanie budżetu wymyślonego państwa w zaproponowanym scenariuszu wpisuje się w założenia podstawy programowej, która opisuje praktyczne korzyści (np. planowanie budżetu domowego) dzięki ćwiczeniu sprawności rachunkowej.

5.6. Podstawy przedsiębiorczości

Projekt wskazuje związek pomiędzy poszczególnymi dziedzinami nauki oraz konieczność łączenia ze sobą wielu wątków w celu zrealizowania postawionych sobie zadań. Uczniowie będą mogli w sposób praktyczny wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu podstaw przedsiębiorczości i ekonomii. Udział w projekcie przyczyni się także do rozwinięcia umiejętności podejmowania odpowiedzialności za swój proces dydaktyczny oraz samodzielności w myśleniu i wyciąganiu wniosków. Zaproponowane w scenariuszu zadania zgodnie z założeniami podstawy programowej dla III etapu edukacyjnego dla przedmiotu podstawy przedsiębiorczości wzbogacają wiedzę w zakresie elementów ekonomii, politologii, socjologii i prawa. Ponadto pozwolą w bezpieczny sposób w praktyce wykorzystać zdobyte informacje, poprzez zabawę doskonalić własne umiejętności, umożliwią też dzielenie się wiedzą oraz wymianę poglądów i spostrzeżeń z innymi uczestnikami projektu. Uczeń nauczy się rozumieć strukturę funkcjonowania państwa, a tym samym stanie się bardziej świadomym i odpowiedzialnym obywatelem.

6. Charakterystyka odbiorców

6.1. Typ szkoły

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące/technikum

6.2. Wiek uczniów

16–17

6.3. Klasa

II–III

6.4. Zróżnicowanie potrzeb i umiejętności.

W projekcie interdyscyplinarnym mogą wziąć udział uczniowie uczęszczający do klas II–III liceum ogólnokształcącego/technikum. Praca tą metodą w szczególności sprzyja włączaniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE). Jednakże nauczyciel przed rozpoczęciem działań powinien zapoznać się z mocnymi stronami oraz potrzebami uczniów i zaleceniami wskazanymi w opiniach i orzeczeniach wydanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Ważne jest też, by zadbał o dostosowanie miejsc pracy

i sali do potrzeb uczniów oraz o wygodne ustawienie ławek zapewniające swobodne przemieszczanie się między nimi uczestnikom również tym z problemami z poruszaniem się. Należy pamiętać o materiałach dla uczniów z dysfunkcją wzroku. Pogadanki oraz treści prezentowane słownie należy uzupełnić o treści wizualne dla uczniów z ADHD (od ang. *attention deficit hyperactivity disorder*) i afazją, co może korzystnie wpłynąć na zrozumienie przekazu przez wszystkich członków zespołu klasowego.

6.5. Inne cechy odbiorów

Metoda projektowa stwarza uczniom szansę na odnalezienie w proponowanych zadaniach czegoś dla siebie – nabywają umiejętności poprzez działanie, zadawanie pytań oraz własne zaangażowanie i twórcze poszukiwanie rozwiązań. Należy pamiętać, aby dostosować stanowisko pracy do ewentualnej niepełnosprawności ucznia. W przypadku lekcji zdalnych wykorzystać można platformę Zoom lub Teams, a pracę w parach zrealizować w ramach *breakout rooms*.

Praca metodą projektu interdyscyplinarnego kładzie nacisk na użyteczny charakter języka włoskiego oraz możliwość zastosowania go do pozyskiwania i tworzenia informacji w tym języku. Działania podjęte przez ucznia posługującego się językiem włoskim w celu zrealizowania postawionych przed nim zadań pomagają mu zbudować motywację wewnętrzną do uczenia się języka obcego. Zachęcają go do podejmowania poszukiwań w celu poszerzenia zdobytej już wiedzy oraz ćwiczenia swoich umiejętności językowych. Uczniowie liceum i technikum są już często świadomi korzyści, jakie przynosi znajomość języka obcego w życiu społecznym oraz zawodowym, dlatego chętnie uczestniczą w projektach interdyscyplinarnych.

7. Formy i metody realizacji projektu

7.1 Formy pracy

Podczas realizacji projektu zostaną zastosowane następujące formy pracy:

- praca indywidualna,
- praca w grupach,
- praca całego zespołu klasowego.

7.2. Metody pracy

Główną metodą, jaką należy zastosować, jest metoda projektu edukacyjnego. Rolą nauczyciela jest wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji i wyborów, zachęcanie do prezentowania pomysłów i podejmowania inicjatywy.

Metodami wspierającymi będą:

- debata
- prezentacje
- symulacje
- narzędzia ICT (od ang. *information and communication technologies*)
- techniki myślenia przez analogię
- burza mózgów.

W warunkach pracy zdalnej uczniowie będą pracować poprzez platformę Zoom lub Teams.

8. Sposób realizacji projektu edukacyjnego

8.1. Zainicjowanie projektu

Projekt zostanie rozpoczęty w połowie września natomiast zakończony po 11 listopada podczas Tygodnia Niepodległości. Odbędzie się to w porozumieniu z nauczycielami: języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, matematyki, podstaw przedsiębiorczości i informatyki. Nauczyciel języka włoskiego zaprasza uczniów do wzięcia udziału w projekcie – zostają zapoznani z tematem oraz zasadami pracy tą metodą. Wówczas również pozostali nauczyciele omawiają z uczniami zasady oceniania ich pracy.

8.2. Spisanie regulaminu/kontraktu

Na pierwszej lekcji koordynator projektu wraz z innymi zaangażowanymi nauczycielami i uczniami spisują kontrakt. Powinien być on stworzony przy czynnym udziale młodzieży, która może metodą burzy mózgów i dyskusji ustalić zasady współpracy. Kontrakt powinien zostać spisany językiem zrozumiałym dla ucznia i umieszczony w widocznym miejscu w klasie. Jest to dobry moment na podział uczestników na grupy w sposób niewykluczający nikogo z możliwości wzięcia udziału w projekcie.

8.3. Wybór tematu

Nauczyciel zapoznaje uczniów z tematem projektu, jednak uczniowie mają możliwość decydowania, w które działania zechcą się zaangażować.

8.4. Podział na grupy

Przy podziale na grupy można wziąć pod uwagę sugestie oraz zainteresowania ucznia, które skłaniają go do podjęcia się danych działań, jak również można zastosować losowy przydział do grup, np. młodzież może wylosować patyczek lub kartonik w kolorze symbolizującym daną grupę. Żaden z uczniów nie powinien zostać wykluczony z udziału w przedsięwzięciu. Jeżeli w zespole klasowym jest młodzież ze SPE to należałoby zadbać, aby nie stanowiła ona osobnej grupy, ale była włączona do pracy różnych zespołów, by mogła wykorzystać swoje mocne strony. Istotne jest to, aby każdy uczestnik projektu mógł poczuć się pełnowartościowym członkiem grupy i zmierzyć się z zadaniami dostosowanymi do jego możliwości i potrzeb. Praca metodą projektu daje możliwość docenienia ucznia na polu zróżnicowanych zadań i umiejętności. Dowartościowanie i wskazanie mocnych stron jest wyjątkowo ważne w szczególności w przypadku młodzieży ze SPE, której samoocena często bywa zaniżona.

8.5. Przygotowanie harmonogramu pracy i podział zadań

Nauczyciel razem z uczniami ustala harmonogram pracy. Przydziela zadania poszczególnym grupom z uwzględnieniem preferencji i predyspozycji młodzieży.

8.6. Realizacja projektu

8.6.1. Język włoski

Podczas lekcji języka włoskiego uczniowie przeanalizują dzieła opisujące struktury społeczne np. Niccolò Machiavellego – włoskiego filozofa, polityka, dyplomaty i pisarza, przedstawiciela renesansowej myśli politycznej. Wybrane dzieła z epoki romantyzmu, XX-lecia międzywojennego itp. Fragmenty dzieła Machiavellego mogą być analizowane na lekcji języka włoskiego. Uczniowie wówczas pracują równocześnie z tekstem

oryginalnym lub adaptowanym (uproszczonym przez nauczyciela) oraz tekstem tłumaczenia w języku polskim. Na tej podstawie wyszukują w danym fragmencie słów odnoszących się do struktur i funkcjonowania państwa.

8.6.2. Wiedza o społeczeństwie

Temat współczesnego społeczeństwa będzie podejmowany także na lekcji wiedzy o społeczeństwie. Młodzież poznaje strukturę i modele państwa w Europie ze szczególnym porównaniem ustrojów politycznych Polski i Włoch w różnych okresach historycznych. Uczniowie opracują prezentację, w której każda z grup przedstawi zalety i wady każdego z ustrojów. Na koniec zespoły zdecydują o ustroju ich państwa. Dzięki tej części projektu uczestnicy zyskają większą świadomość obywatelską oraz europejską. Nauczą się dostrzegać zarówno zalety, jak i wady różnych systemów, wspólnie poszukiwać informacji, przetwarzać je i analizować, wyciągać wnioski oraz prezentować ich rezultaty na forum klasy lub grup. Wspólna praca sprzyja rozwojowi odpowiedzialności za własne działania, ale i za pracę całego zespołu. Uczniowie zagrożeni wykluczeniem społecznym stają się pełnowartościowymi członkami grupy, dzięki czemu mogą w pełni uczestniczyć w pracach nad projektem.

8.6.3. Język polski i język włoski

Podczas lekcji języka polskiego i włoskiego stworzą słowa krótkiego hymnu nowego państwa. Powstanie on w dwóch wersjach językowych.

8.6.4. Podstawy przedsiębiorczości

Na lekcjach podstaw przedsiębiorczości uczestnicy przyjrzą się ekonomicznym aspektom funkcjonowania państwa i obywateli. Zapoznają się z rodzajami ustrojów oraz dokumentami koniecznymi do funkcjonowania państwa. Każda z grup będzie odpowiedzialna za przygotowanie konstytucji swojego kraju oraz ewentualnych innych przepisów/zasad regulujących poprawne działanie ich kraju. Wymyślone dokumenty opracują w języku polskim i włoskim. W obrębie każdej z grup uczniowie podzielą się zadaniami, takimi jak spisywanie w języku włoskim i polskim w sposób jasny i jednoznaczny poszczególnych reguł funkcjonowania państwa. Uczniowie będą mogli rozwijać twórcze myślenie oraz umiejętność podejmowania decyzji, poszukiwania kompromisu oraz współpracy w grupie poprzez wspólne sformułowanie przepisów prawa, wymyślenia flagi i jednostki monetarnej.

8.6.5. Matematyka

Na lekcji matematyki uczniowie zajmą się wyliczeniami dotyczącymi np. liczby lekarzy czy nauczycieli, jacy powinni przypadać na daną liczbę obywateli. Ilości potrzebnej żywności, zasobów naturalnych względem liczby mieszkańców i powierzchni państwa oraz jego budżetu. Informacje te zostaną umieszczone w polsko-włoskim prospekcie opisującym ich kraj. Uczniowie dobrze czujący się na polu zadań matematycznych wesprą swoich kolegów, dzieląc się swoją wiedzą.

8.6.6. Język włoski

Jednym z języków urzędowych będzie język włoski, ponieważ państwa-wyspy powstaną u wybrzeży Włoch na wzór Wyspy Róży powstałej na platformie wiertniczej w okolicach Rimini. Na lekcji języka włoskiego uczniowie obejrzą w języku włoskim film inspirowany

tą historią lub fragmenty materiałów źródłowych/telewizyjnych poruszających ten temat. Uczestnicy zgłębią także słownictwo w języku włoskim dotyczące życia społecznego, ekonomicznego i państwowego poprzez dyskusję na lekcji języka włoskiego na temat obejrzanego materiału. Następnie pracując w grupach, z wykorzystaniem metody burzy mózgów i w oparciu o wiedzę zdobytą na innych przedmiotach takich jak historia, podstawy przedsiębiorczości, język polski opracują w języku włoskim plan prospektu opisującego ustrój ich wymyślonego kraju.

8.6.7. Informatyka

Uczniowie wykorzystają współczesne technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK) do sporządzenia projektu flagi, spisania konstytucji oraz zaprezentowania swojego kraju innym. Zaprojektują flagę oraz monetę swojego kraju. Praca metodą projektu pozwoli im na poszerzenie umiejętności posługiwania się programami komputerowymi (PowerPoint, Paint, Word itp.). Wpłynie także na rozwój umiejętności bezpiecznego i zgodnego z prawem wyszukiwania, selekcjonowania i przetwarzania informacji z Internetu.

8.7. Prezentacja wyników

Efektom będzie zorganizowanie w szkole, podczas Tygodnia Niepodległości, zjazdu przedstawicieli stworzonych przez uczniów państw. Społeczność uczniowska będzie mogła zostać obywatelem wybranego państwa. Zostanie przeprowadzony plebiscyt popularności krajów, a jego przedstawiciele zaprezentują swój dorobek: hymn, flagę, zestaw przepisów (kodeks, konstytucję) w formie wystąpienia i prezentacji PowerPoint oraz wykonanego przez uczniów prospektu opisującego ich kraj, wywieszzonego na szkolnym korytarzu. W ciągu tygodnia na długich przerwach w jednej z wybranych sal grupy będą miały możliwość zaprezentowania założeń wymyślonego przez siebie kraju, jego flagi i hymnu. Na korytarzach zawisną symbole państw, mapy i związane z nimi plakaty. Wszystkie materiały zostaną przygotowane w dwóch językach – włoskim i polskim.

W warunkach lekcji zdalnych prezentacje można przeprowadzić na spotkaniu z wybraną klasą za pomocą aplikacji Zoom lub Teams. Natomiast materiały przygotowane przez uczniów mogą zostać udostępnione na stronie szkoły albo przesłane innym uczniom e-mailem lub za pośrednictwem wymienionych narzędzi internetowych.

8.8. Ewaluacja

Uczniowie będą dokonywali samooceny oraz oceny koleżeńskiej.

9. Regulamin/kontrakt

Istotne jest, aby kontrakt był jasny i zrozumiały dla uczniów. Powinien być sformułowany w krótkich prostych zdaniach.

Powinien on zawierać następujące treści:

1. Tytuł projektu: Moja wyspa, moje państwo.
2. Cele ogólne: rozwijanie umiejętności współpracy w grupie, podejmowania decyzji i odpowiedzialności za projekt. Poszerzanie słownictwa w języku włoskim,

także wiedzy w zakresie języka polskiego, informatyki, wiedzy o społeczeństwie i podstaw przedsiębiorczości.

3. Odbiorcy projektu: uczniowie II-III klasy liceum ogólnokształcącego/technikum.
4. Treści projektu: język włoski, język polski, informatyka, wiedza o społeczeństwie, podstawy przedsiębiorczości.
5. Termin rozpoczęcia i zakończenia projektu: połowa września – połowa listopada.
6. Uczestnicy projektu: uczniowie II-III klasy liceum ogólnokształcącego/technikum.
7. Koordynator projektu: nauczyciel języka włoskiego.
8. Zobowiązania: każdy uczeń jest tak samo odpowiedzialny za przebieg i efekt projektu, nauczyciel natomiast pełni rolę koordynatora i doradcy.
9. Prawa: W projekcie mogą wziąć udział wszyscy uczniowie. Żaden uczestnik nie może zostać wykluczony z zadań, w które chciałby się zaangażować. Ma też prawo otrzymać ocenę pozytywną za udział w projekcie. Istotne jest także uznanie prawa do poszanowania godności, indywidualności oraz do poszanowania wkładu pracy każdego z uczestników.
10. Data zawarcia kontraktu: początek października.
11. Podpisy: nauczycieli oraz uczniów.

Warto umieścić kontrakt w widocznym miejscu w klasie, aby uczniowie mieli do niego swobodny dostęp.

10. Ocenianie

Projekt zostanie oceniony w oparciu o ocenianie kształtujące. Pod uwagę zostaną wzięte:

- zaangażowanie ucznia w realizację projektu,
- terminowość,
- sumienność wykonania powierzonych zadań,
- współpraca w grupie oraz okazywanie pomocy oraz koleżeńskie zachowanie się,
- estetyka wykonanych prac,
- wyselekcjonowanie właściwych informacji.

Każdy z uczniów biorących udział w projekcie otrzyma ocenę pozytywną. Koordynator w myśl oceniania kształtującego wskaże uczniom mocne strony wykonanej przez nich pracy, omówi, co młodzież wykonała dobrze, a co może poprawić w przyszłości. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów mogą również wystawić oceny sumujące (tylko pozytywne), nagradzając za wykonaną pracę. Uczniowie zostaną też ocenieni przez pozostałych uczestników projektu. Udział w przedsięwzięciu będzie miał wpływ na ocenę zachowania ucznia.

11. Ewaluacja

Całość pracy uczniów może zostać poddana autoewaluacji. Nauczyciel rozdaje uczniom kartkę podzieloną na cztery pola. Na każdym z nich znajduje się jedno pytanie:

- 1. Czego w tym projekcie powinno być więcej?
- 2. Czego w tym projekcie powinno być mniej?

- 3. Czego nie powinniśmy zrobić?
- 4. Co powinniśmy zrobić?

12. Materiały pomocnicze

- mapy (Google, GPS, Google Street View), atlasy Włoch, encyklopedia w wersji tradycyjnej oraz elektronicznej,
- dostęp do internetu, komputer,
- słowniki polsko-włoskie, tematyczne, obrazkowe,
- projektor,
- notatniki,
- arkusz autoewaluacji przygotowany przez nauczyciela.

13. Komentarz metodyczny

Zanim młodzież przystąpi do opracowywania prospektu opisującego dany kraj nauczyciel w ramach zajęć z języka włoskiego może poprosić o stworzenie słowniczka pojęć, takich jak: państwo, ustrój, konstytucja itp. Mogą być one opisywane własnymi słowami (ale w języku włoskim). Natomiast zadaniem innej grupy będzie przyporządkowanie danej definicji do pojęcia. Uczestnicy projektu wymienią się zadaniami z innymi grupami. W ten sposób uczniowie i nauczyciel upewnią się, że wszystkie pojęcia są właściwie rozumiane, a jednocześnie młodzież zapozna się z szeregiem przydatnego w projekcie słownictwa. Każda osoba w obrębie danej grupy może opracować definicję do jednego lub dwóch pojęć. Następnie uczniowie w grupach przeanalizują pomysły i opracują wersję ostateczną zadania.

Nauczyciel może też poprosić uczniów o opracowanie w języku włoskim 3–5 pytań do treści filmu „Wyspa Róży” lub powiązanych z nim autentycznych materiałów. Następnie grupy wymienią się pytaniami i starają się w obrębie danego zespołu udzielić odpowiedzi. Rezultaty zostaną przedyskutowane na forum klasowym. Uczniowie podczas wykonywania tych zadań posługują się językiem włoskim.

14. Bibliografia

Elert E., Wenda A., b.r., *Praca metodą projektu* (PDF, 2,1 MB; dostęp 24.02.2022).

Kotarba-Kańczugowska M., b.r., *Praca metodą projektu* (PDF, 197 KB; dostęp 24.02.2022).

Rutkowska E., 2021, *Italiano con piacere. Program nauczania języka włoskiego dla trzeciego etapu edukacyjnego w szkole branżowej I i II stopnia*, Warszawa: ORE.

Rutkowska E., 2021, *Poradnik metodyczny do III etapu edukacyjnego, liceum/technikum. Język obcy nowożytny nauczany jako pierwszy II.1 – język włoski*, Warszawa: ORE.

Emilia Rutkowska – nauczycielka dyplomowa języka włoskiego w Centrum Zajęć Pozaszkolnych nr 2 w Łodzi, lektor oraz egzaminator języka włoskiego w Centrum Językowym Politechniki Łódzkiej. Dyplomowany coach językowy, magister italianistyki oraz filologii klasycznej. Absolwentka studiów podyplomowych „Metodyka – dydaktyka nauczania języka włoskiego z wczesnoszkolnym nauczaniem języka włoskiego”. Organizator konkursów o tematyce włoskiej oraz festiwalu Piosenki Włoskiej *San Sopočka Remo*. Autorka programów nauczania języka włoskiego oraz materiałów dydaktycznych. Metodyk w projekcie „Tworzenie e-materiałów dydaktycznych do języków obcych – (język włoski)”.